

M-13/50/74 (27)

Racz örs Et.

BELÜGYMINISZTERIUM
„M” ÉS SZERVEZÉSI CSOPORTFŐNÖKSÉG

SZIGORÚAN TITKOS!

Szám: 211—45/1974.

209

..... sz. példány

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

Handwritten marks: double slashes, a large 'S', and a question mark.

A BELÜGYMINISZTERIUM
„M” ÉS SZERVEZÉSI CSOPORTFŐNÖKÉNEK

01. számú

U T A S Í T Á S A

Budapest, 1974. évi április hó 20-án.

Handwritten number 3 inside a square box.

Szám: 211—45/1974.

A MINISZTERI KÖZLEMÉNY
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

A BELÜGYMINISZTERIUM
„M” ÉS SZERVEZÉSI CSOPORTFŐNÖKÉNEK

01. számú

U T A S Í T Á S A

Budapest, 1974. évi április hó 20-án.

Tárgy: Az önvédelmi parancsnok (és helyettese) feladatai.

A 0011/1973. számú belügyminiszteri utasításban foglalt a támadó fegyverek hatásai elleni védelem önvédelmi jellegű feladatainak szervezése és végrehajtása érdekében kiadom az alábbi

u t a s í t á s t:

1. Háború viszonyai között a támadó fegyverek alkalmazásának következményeként személyi és anyagi veszteségek keletkezhetnek, amelyek a Belügyminisztérium és szervei rendeltetésszerű szolgálati tevékenységének ellátását gátolhatják vagy korlátozhatják.

A támadó fegyverek hatásai elleni védelem biztosítása érdekében a felkészülés során meg kell teremteni mindazon feltételeket, körülményeket, amelyek a támadó eszközök hatásai elleni védelem megvalósításához szükségesek.

2. **Az önvédelmi tevékenység** azon intézkedések összessége, amelyeket — támadó fegyverek hatásai ellen — a személyi

állomány, valamint a szolgálati tevékenységhez szükséges anyagi-technikai eszközök védelme érdekében kell végezni.

- a) Az önvédelem — jellegét tekintve — a kollektív védekezésnek az a formája, amely a támadó fegyverek hatásai elleni védelemmel kapcsolatos intézkedések, rendszabályok végrehajtását a személyi állomány szervezett tevékenységével biztosítja.
- b) Önvédelmi jellegű feladatok ellátására valamennyi belügyi szervnél, egységnél, alegységnél fel kell készülni, amely kiterjed a szerv, egység, alegység teljes személyi állományára, az objektum és az elhelyezési körlet területére.
- c) A személyi állomány, az anyagi-technikai eszközök védelmét szolgáló feladatok végrehajtásának megszervezésére

a harckészültség időszakaiban,
a meghatározott feladatoknak az objektumokban, elhelyezési körletekben való végrehajtására

a támadás veszélye, valamint
csapás bekövetkezése esetén

kerül sor.

- d) Az önvédelem biztosításával kapcsolatos feladatokat folyamatosan, önállóan, saját erők és eszközök felhasználásával kell megoldani.

3. Az önvédelmi feladatok ellátásának megszervezését, a végrehajtás irányítását az alábbiak szerint kell előkészíteni:

- a) A BM Határőrség és a Forradalmi Készletlét Rendőri Ezred egységeinél, alegységeinél az önvédelmi jellegű feladatok ellátását az egység, alegységparancsnok irányításával kell biztosítani.

- b) A BM központi szerveinél, valamint a rendőr-főkapitányságoknál és azok alárendeltjeinél az önvédelmi tevékenység irányítását — az „M” és Szervezési Csoportfőnökség intézkedése alapján — a parancsnok által kijelölt „önvédelmi parancsnok(-ok)” és helyetteseik végzik. A kijelölés — meghatározatlan időre — parancsban történik.

4. A szervek, egységek, alegységek önvédelmi feladatok végrehajtására való felkészüléséért mindenkor az érintett parancsnok,

a feladatok végrehajtásának szervezéséért, tervezéséért, valamint a végrehajtás irányításáért az önvédelmi parancsnok és helyettese a felelős.

Az önvédelmi parancsnok (és helyettese) feladatai

5. A támadó fegyverek hatásai elleni védelem feladatainak az egész szervre (főkapitányság) kiterjedő hatályú szervezése, a tevékenység koordinálása a védelemszervező tiszt feladata. Az ebből adódó önvédelmi jellegű feladatok végrehajtásának biztosítása egy adott objektum — és az ott tartózkodó személyi állomány — tekintetében az önvédelmi parancsnok és helyettese feladatát képezi.

6. Az önvédelmi parancsnok és helyettese feladatát — állandó jellegű kötelezettségei mellett — kijelölés alapján a jelen utasításban foglaltak szerint végzi.

Az önvédelmi jellegű feladatok ellátása tekintetében a szakmai irányítást és felügyeletet

a BM központi szerveknél:

a BM „M” és Szervezési Csoportfőnökség
„M” Osztálya;

a területi rendőri szerveknél:

a megyei rendőr-főkapitányságok védelemszervező
tisztje

látja el.

7. Az önvédelmi parancsnokot és helyettesét a fokozott harckészültség elrendelése utáni időszakban minden olyan feladattól mentesíteni kell, amely ezirányú tevékenységének ellátását akadályozza.

a) Az önvédelmi parancsnok és helyettese az önvédelmi jellegű feladatokat és a végrehajtás irányítását

— a magasabb harckészültségi fokozatok időszakaiban —
a végrehajtási tervekben foglaltak szerint — megosztva;

— a működés időszakában a váltási rend szerint látja el.

b) Az önvédelmi jellegű tevékenység tekintetében a hatásköre:

— a szerv, egység, alegység elhelyezésére szolgáló objektum egész területére;

— a támadás veszélye, illetve csapás bekövetkezése esetén az objektumban tartózkodó személyi állomány teljes egészére kiterjed.

c) A feladatok ellátása tekintetében sajátosság, hogy a járási rendőrkapitányságok (valamint rendőrőrsök) esetében valamennyi feladat végrehajtása az önvédelmi parancsnok és helyettese tevékenységével valósul meg, míg a többi szervnél kijelölt önvédelmi parancsnok és helyettese azokat a feladatokat végzik, amelyeket részükre a TVSZ—III. (M—95—100/7—1973.) meghatároz.

d) Az önvédelemmel kapcsolatos irányítási és végrehajtási feladatait a szerv, egység, alegység parancsnokának közvetlen alárendeltségében végzi. E feladatok ellátása tekintetében a parancsnok közvetlen munkatársa.

Az önvédelmi parancsnok (és helyettese) feladatai a harckészültség időszakaiban

3. Alapvető feladata a támadó eszközök hatásai ellen a szerv, egység, alegység, a személyi állomány önvédelmének megszervezése, az önvédelem feladatai végrehajtásának tervezése, a végrehajtás időszakaiban annak irányítása, koordinálása, ellenőrzése.

Feladata továbbá — a felkészülés során — a személyi állomány RBV kiképzésében való közreműködés, egyes foglalkozások levezetése.

a) Az állandó harckészültség időszakában

Részt vesz:

a — részére meghatározott — továbbképzésben, megismeri feladatát, az önvédelmi feladatok ellátásának elveit, rend-

jét, módját. Kötelessége állandóan bővíteni ismereteit a reá háruló feladatok szakszerű ellátásának biztosítása érdekében.

Ismernie kell:

- a támadó fegyverek hatásai elleni védelmet meghatározó parancsokat, utasításokat, elveket,
- a feladatok tervezésére vonatkozó rendelkezéseket,
- a szerv háborús időszaki feladatait — a szükséges mértékben —, a működés rendjét,
- a személyi állomány védelmével kapcsolatos feladatokat, lehetőségeket,
- a védelem céljaira rendszeresített — és felhasználható — anyagokat, eszközöket,
- azokat a körülményeket, viszonyokat, amelyek között az önvédelmi feladatok ellátásra kerülnek.

Közreműködik:

a személyi állomány felkészítésében, tevékenységével elősegíti a kiképzés eredményes végrehajtását, a foglalkozások során — a feladatok végrehajtásának szempontjai szerint — megismeri a személyi állományt.

Elkészíti:

a TVSZ—III.-ban részére meghatározott terveket, okmányokat, gondoskodik azok állandó naprakész állapotáról.

b) A fokozott harckészültség időszakában

Átveszi, illetve felvételezi:

- az élelmiszer és ivóvíz megelőző védelmének céljaira biztosított eszközöket, anyagokat (járás, órs);
- a felderítési eszközöket;
- a sugáradagellenőrzéshez szükséges — töltő, ellenőrző — eszközöket;
- a mentesítés céljaira biztosított anyagokat, eszközöket.

Igénybe veszi:

- a sugáradagellenőrzéssel kapcsolatos feladatok végrehajtására kijelölt helyiséget;

- járási rendőrkapitányságok és rendőrőrsök esetében a helyzetértékelés céljára kijelölt helyiséget.

Kiadja:

- az óvóhelyparancsnok (parancsnokok) részére — ahol külön kijelölésre került — a vonatkozó üzemeltetési terveket;
- járási rendőrkapitányságok és rendőrőrsök esetében a végrehajtásért felelősök részére a fényálcázás és elsötétítés, valamint a tűzvédelmi feladatok végrehajtására vonatkozó tervkivonatokat.

Előkészíti:

- a tábori meteorológiai felszerelést;
- a sugáradagellenőrzéshez szükséges nyilvántartási okmányokat (a decentralizált nyilvántartás megkezdésének előkészítése);
- járási rendőrkapitányságoknál és rendőrőrsöknél a helyzetértékeléshez szükséges anyagokat, eszközöket.

Gondoskodik:

- a felderítés eszközeinek a kijelölt helyen való elhelyezéséről;
- a szükségmentesítő anyagok, eszközök összegyűjtéséről;
- járási rendőrkapitányságoknál és rendőrőrsöknél a tartalék ivóvízkészlet elhelyezéséről.

Felméri:

- a felderítés és a mentesítés végrehajtásába bevonható személyek körét;
- a mentesítő kapacitást.

Meghatározza:

- a sugáradagmérők folyamatos feltöltésének rendjét.

Pontosítja:

- a felderítés feladat- és útvonaltervét;
- a sugáradagellenőrzéshez szükséges okmányokat;
- a mentesítő helyeket, a mentesítés céljaira felhasználható anyagokat, eszközöket;

valamint a járási rendőrkapitányságoknál és rendőrőrsöknél:

- az együttműködéssel kapcsolatos feladatokat (helyzetértékelés vonatkozásában);
- az élelmiszer és ivóvíz minták vizsgálatát végző intézmények, laboratóriumok címét, a rendszeres vegyi-, sugár-ellenőrzési feladatokat.

Végrehajtja:

- az élelmiszer és ivóvíz megelőző védelmi feladatait (járás, órs).

Ellenőrzi:

- a riasztóeszközök üzemképességét, a riasztással kapcsolatos tájékoztatók elhelyezését;
- az életvédelmi létesítmények készenlétbe helyezését;
- a radioaktív kiszóródás elleni védelemre kijelölt helyiségek berendezését és felszerelését;
- az élelmiszer és ivóvíz megelőző védelmi feladatainak végrehajtását (MRFK-nál);
- az objektum területén a könnyen gyulladó anyagok összegyűjtését, elszállítását;
- a szükséges oltóanyagok és önvédelmi tűzoltó felszerelések elhelyezését, víztároló edények feltöltését;
- a felderítési eszközök működőképességét.

c) A teljes harckészültség időszakában

Előkészíti:

- a járási rendőrkapitányságoknál és rendőrőrsöknél a helyzetértékelési munkához szükséges valamennyi eszközt.

Pontosítja:

- a felderítés végrehajtásába bevonható — az objektumban tartózkodó — személyek körét.

Intézkedik:

- a meteorológiai felszerelés telepítésének végrehajtására;
 - a mentesítő állomások (helyek) kialakításával kapcsolatos munkálatok elvégzésére, az ahhoz szükséges létszám igénybevételére,
- valamint járási rendőrkapitányságoknál és rendőrőrsöknél:
- az élelmiszer és ivóvíz rendszeres vegyi- és sugárellenőrzés bevezetésére;
 - az együttműködő szervekkel a kapcsolat felvételére;
 - az élelmiszer és ivóvíz mentesítésére való előkészületek-re vonatkozóan.

Végrehajtja:

- a sugáradagmérők folyamatos feltöltését;
- a sugáradagellenőrzés okmányainak vezetéséből reá háruló feladatokat.

Ellenőrzi:

- az elkészült szükségóvóhelyek berendezését és felszerelését;
- az objektumok és gépjárművek fényálcázásának és elsötétítésének a vonatkozó tervek szerinti végrehajtását;
- az élelmiszer és ivóvíz vegyi- és sugárellenőrzésének folyamatos végrehajtását;
- a tartalék vízkészletek folyamatos cseréjének végrehajtását;
- a HKV—300-as típusú vízsűrő berendezés telepítését (azoknál a szerveknél, amelyek rendelkeznek ilyen berendezéssel);
- a kitelepülő szerveknél, a háborús működési hely objektumaiban a megelőző tűzvédelmi intézkedések végrehajtását;
- a sugáradagellenőrzés nyilvántartási okmányainak folyamatos vezetését.

Eleget tesz:

- a sugáradagellenőrzéssel kapcsolatos jelentési kötelezettségeknek.

d) A támadás veszélye esetén:

Megszervezi:

— az életvédelmi létesítmény elfoglalása után az üzemeltetési csoportot.

Intézkedik:

— az életvédelmi létesítmény üzemeltetésének megkezdésére és a megfelelő üzemmód folytatására.

Felkészül:

- az RBV felderítés végrehajtására; kijelöli a felderítő járőr parancsnokát és a beosztottakat, átadja a felderítő eszközöket, felszereléseket, az útvonaltervet, eligazítást tart a felderítés végrehajtására, meghatározza az összeköttetés rendjét,
- a sugáradagellenőrzés végrehajtására.

e) A támadás veszélyének elmúltával

Intézkedik:

— az életvédelmi létesítmények elhagyására, újbóli készletbehelyezésére.

Visszavételezi:

— a felderítő eszközöket, felszereléseket, az útvonaltervet.

f) Csapás bekövetkezése esetén

Valamennyi objektumban:

Intézkedik:

- a kialakult helyzetnek megfelelő üzemmódra való áttérésre az óvóhelyen,
- a csapásról való tájékoztatás vagy — a kapcsolat megszakadása esetén — önálló elhatározás alapján a felderítés megkezdésére,
- vegyicsapás esetén mikrometeorológiai mérés végrehajtására,
- a működési területen a saját erővel, eszközökkel biztosítható — a tényleges helyzetet tükröző — adatok ellenőrzésére, az előzetes helyzet adatainak pontosítására,

- a teljes személyi állomány sugáradagmérőjének (DKP—50) soron kívüli ellenőrzésére,
- a mentesítő oldatok elkészítésére, a mentesítő eszközök feltöltésére, a mentesítés megkezdésére.

Meghatározza:

- az életvédelmi létesítmény elhagyásának idejét és rendjét.

Megszervezi és irányítja:

- az óvóhelyről történő önmentést,
- az objektum területén a műszaki mentést, a tűzből való mentést,
- a tüzek oltását, lokalizálását,
- az RBV mentesítés végrehajtását.

Felkészül:

- a felderítés adatai alapján a mentesítés végrehajtására.

Ennek érdekében:

kijelöli a mentesítő eszközök kezelőit, utasítást ad a felkészülésükre,

eligazítást tart a feladat végrehajtására vonatkozóan.

A felsoroltakon túlmenően azokban az objektumokban, ahol helyzetértékelő munkacsoport nem működik:

Adatokat kér:

- a csapásra vonatkozóan az előljáró és az együttműködő szervektől.

Végrehajtja:

- a kapott adatok feldolgozását, a helyzetértékelést,
- a veszteségszámítást.

Tájékoztatja:

- a várható és a tényleges helyzet adatai alapján — azonnal — a parancsnokot,

- az együttműködő szerveket, folyamatosan tájékozik azok tevékenységéről, a közös ellátású feladatok helyzetéről, körülményeiről.

Kidolgozza:

- az előzetes intézkedés kiadására, az érintettek tájékoztatására vonatkozó javaslatot,
- a személyi állomány védelmével, a szolgálati feladatok ellátásának biztosításával összefüggő intézkedéseket, rendszabályokat.

Egyéb rendelkezések

9. A BM Tűzoltóság Országos Parancsnoka külön határozza meg az állami tűzoltóság területi szerveinek ezirányú feladatait.
10. Jelen utasítást valamennyi önvédelmi parancsnokkal és helyettesével a továbbképzés során részletesen meg kell ismertetni.

FODOR PÁL s. k.,
r. ezredes
csoportfőnök

Készült: 150+600 példányban.
Kapják: elosztó szerint.